

# Délvidék

Bácskai Naptó  
Politikai napilap  
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK  
mindennap délután vasár- és  
ünnepnapi kivétellel.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.  
Telefonszám 300.

## ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben házhoz hordva  
egész évre — — — — 24—  
fél évre — — — — 12—  
negyed évre — — — — 6—  
egy órára — — — — 2—  
Vidékre postán küldve  
egész évre — — — — 24—  
fél évre — — — — 12—  
negyed évre — — — — 6—  
egy órára — — — — 2—

## A lengyel miniszterelnök tanácskozásai a királlyal és a külügyminiszterrel.

Bécs, január 1. A lengyel miniszterelnök ma hosszasan tanácskozott Czerninnel, azután pedig a királynál volt háromnegyedórás kihallgatáson.

## A király köszönete a katonáknak.

A királynéval együtt áldásért fohászkodik.

Sajtószállás, jan. 1. A király a vezérkari főnök újévi üdvözetére válaszolva kijelentette, hogy köszönetét fejezi ki az összes katonáknak, akik leküzdötték a legnehezebb fáradalmakat és olyan sikerekre tekinthetnek vissza, melyek közelebb juttattak bennünket az évek óta tartó heves mérkőzés szerencsés befejezéséhez. Összes harcossaim bizonyára meg vannak

győződve — mondotta a király, — mennyire átérzem szenvedéseiket. A királynéval fohászkodom, hogy a Mindenható a jövőben részesítse őket áldásában. Álljanak mindannyian mellettem, mindenki a maga helyén dolgozzék velem együtt a haza erősítésén és fejlődésén. Végül legszívélyesebb üdvözetét küldi valamennyi harcosnak.

## Franciaország nem vesz részt az előzetes megbeszéléseken.

Páris, január 1. A Havas-ügynökség jelenti: Clémenceau miniszterelnök a Stockholmba és Pétervárra utlevelet kérő szocialista képviselőknek és szenátusoknak kijelentette, hogy az utlevelek kiadása olyan színezetet adna küldetésüknek, mintha Franciaország résztvenne az előzetes megbeszéléseken. Ez a szándék azonban az ellenséges hatalmak komoly javaslatai folytán nem áll fenn.

## Wekerle tanácskozásai.

Bécs, jan. 1. Wekerle ma egész nap tanácskozott. Délelőtt a külügyminisztériumban Czernyn, Wekerle, Seidler és Körner német államtitkár részvételével volt tanácskozás. A délutáni tanácskozásokba bevonták Mérey nagykövetet és Gratz Gusztávot is. Az este fél 8-ig tartó tanácskozás után Wekerle Wimmer pénzügyminiszterrel tanácskozott. Wekerle az éjjel hazautazott.

## Az ántánt állandóan tanácskozik a békejavaslatról.

London, január 1. A Daily Chronicle írja: Kormánykörökben elismerik, hogy a bresztlitovszki békejavaslat olyan újdonság, hogy arról hivatalosan tudomást kell venni. Anglia, Franciaország, Amerika és Olaszország között erre vonatkozóan állandó tanácskozások folynak.

## Olaszországban kevés az élelem.

Lugano, január 1. A déli tartományokban és Nápolyban élelmiszerhiány miatt nagyobb zavargások voltak.

## A király újéve.

Bécs, január 1. Károly király délelőtt Badenban misét halgatott, majd visszatérve Laxenburgba, fogadta az összes főkercegek és főhercegek, állami és udvari méltóságok újévi üdvözetét. Délután József királyi herceget fogadta.

## Olasz lapok a békéről.

— Engedmény, vagy vereség az ántántnak? —

Lugano, január 1. A Stefani-ügynökség végre hozza a bresztlitovszki békefeltételek tartalmának a lényegét. Az olasz sajtó egy része az ántántnak tett engedménynek mondja a központi hatalmak annexió- és kárpótlás nélküli béke elpelvét. Az Avanti lap véleményét a cenzura elnyomta. A háborúra uszító lapok a központi hatalmak ravasz merénylétének mondják a békejavaslatot, mert a központi hatalmak militarizmusának használ, az ántántnak ellenben vereséget jelentene.

## Az ántánt felel a békeajánlatra.

Amsterdam, január 1. A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A Daily News jelenti, hogy a munkáspárt végrehajtó bizottsága és a szakszervezetek kongresszusának parlamenti bizottsága a pénteki konferencia után fölkereste az miniszterelnököt, aki érdeklődött a munkások álláspontjáról a háború céljainak kérdésében. A beszélgetés nyugodtan folyt le. Minokét részen csupán a rideg tények kijelentésére szorítkoztak.

Szóba került a németek

Oroszországnak tett békeajánlata is és a miniszterelnök célzást tett rá, hogy a szövetséges kormányok valószínűleg felelni fognak rá.

A béke és a háboru céljairól szólván, hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a kormány kötelességének tartja a szövetséges kormányokkal való közös eljárást.

A beszélgetés folyamán csupán ezekről a kérdésekről és az emberanyagáról volt szó; az élelmiszerek árát és a kereskedelmi uzsorát egyik fél sem említette meg.

## Angol óhaj a különbéke ellen.

Stockholm, január 1. Henderson megkérte Huysmant, közölje a munkástanáccsal azt az óhaját, hogy ne kössön különbékét. Huysman azt válaszolta, hogy a negatív tiltakozás a különbéke ellen elégtelen; szükséges, hogy Oroszországnak pozitív ajánlatot tegyenek.

## Lloyd George nem utazik Párisba.

London, január 1. A Reuter-ügynökség szerint a Manchester Guardian című lap ama jelentése, hogy Lloyd George Párisba készülne utazni, a központi hatalmak békeajánlatáról Olémenseauval való tanácskozás végett, valótlan.

## Angol miniszterek Párisban.

Páris, január 1. Bonar Law és Chamberlain angol miniszterek tegnap este Párisba érkeztek.

## Holnap kapunk cukrot.

— Egy hónapi mennyiséget kiadnak. —

Nagy örömet hozott az ujesztendő a szabadkai gazdaasszonyoknak, mert holnap az októberi utolsó három hétre és november első hetére kikapják a cukrot, még pedig finomított alakban. Annyit várt már Szabadka közönsége a cukorra, és mindig hiába, hogy ez a hír is elképzelhetetlen örömet kelt körülükben. November első hetére kapunk cukrot! Hol marad a többi novemberi, decem-

beri és januári cukor? Más városoknak a Cukorközpont rendszeresen kiutalja az édességet; csak Szabadkával bántik ennyire mostohán. Pedig itt is nagyon kell ám a cukor!

Ugy értesülünk, hogy az elmaradt augusztusi és szeptemberi szelvényeket is beváltják a kereskedők holnap de arra nem finomított hanem nyers cukrot utalt ki nekik is a város.

## Szabadka szavazói.

A központi választmány tegnap előtt délután ülést tartott. Az ülés még délelőtt 11 órára volt összehívva, azonban a választmány tagjai közül egyetlen egy sem jelent meg. Csak délutánra sikerült a választmányból négy tagot össze telefonálni, akik azután megállapították az 1918 évi választók névjegyzékét.

A választmány a választói körök új beosztására vonatkozóan azt javasolja a törvényhatóságnál, hogy az eddigi beosztás változatlanul maradjon meg.

Az 1918 évi képviselőválasztók névjegyzéke ellen felszólalás nem érkezett, miért is az véglegessé vált. A végleges névjegyzék szerint Szabadkának 9648 választója van. Ebből az első választókörületre 4643, a második választókörületre 5235 választó esik.

A központi választmány ülésén Dembitz Lajos h. armester elnökölt. Az ülésen részt vettek: Békeffy Gyula dr., Vojnich Gyula dr., Kiss József dr., Cs. József dr. A jegyzőkönyvet Cs. József városi jegyző vezette.

## Megszurkált hadnagy

Szabadkának egyik híres és ősi specialitása a bicskázás. Semmiféle hatalom nem volt képes eddig ezt az átkozott szokást kiirtani! Amint leszáll az est, senki sincs biztonságban. Sohasem tudhatja a jámbor késői járó-kelő melyik pillanatban ront rá egy csomó bicskás és mártja bele a népszerű szurkáló eszköz. Erőteljesen a külvárosi ifjú legénykének eme szenvedélye. Egy görbe tekintet és villan a kés. Kedélyes borozgatás, utána összevissza szurt halott.

Hogy egy koremai összeveszés szurkálással végződik, az talán megérthető volna ismerve a bicskai temperamentumot, de annál inkább érthetetlen az, hogy békés és mitsém sejtő embereket támadnak meg minden ok nélkül, csoportosan, mert egy ellen néha tizen is támadnak. Nem egy eset volt már, hogy két legény összeveszvéen egész csatákat vívtak egymással hivatásos segítségével.

Szabadkán vannak olyan utcák melyeken minden tulzás nélkül szélva életveszedelmes a járás éjjel. Az úgynevezett Gát, a Pár-

dies utca, a Zombori-ut, Halasi ut a Csernovics-utca: bicskások olyan szemtelenek, hogy még a város belső területére is bemerészkednek és igazán nem válogatják a személyné akikbe bele kötnek.

Szilveszter éjszakáján összeszurkáltak egy 86 os hadnagyot, népszerűen *Vörös Baranyi Mihály* hadnagy még védekezni se tudott, ugyanígy bajonett volt az oldalán kard helyett. A hadnagyot ki máskülönbén nagy testi erővel rendelkezik vagy tizen támadták meg és több helyen megszurták, szerencsére nem súlyosan!

Igazán nem győzzük eléggé felhívni a hatóság figyelmét ezekre a garázdálkodókra. Nagyobb erély, nagyobb szigorúság, súlyos büntetés keilene az elvetemült szurkálókka szemben. Nem ártana, ha a katonai rendőrség tüzetesen átvizsgálná a gyanús utcákat, ha már a rendőrség nem teheti csekély létszámánál fogva! Igazán ideje már, hogy véget vessenek ezeknek az abnormis közbiztonsági állapotoknak.

## Katonák vasuti utazása

— Csak igazolvánnyal kapnak vasuti jegyet. —

A központi szállítás vezetőség több ízben tett már panaszt az illetékes hatóságoknál a katonák vasuti utazásainak rendellenességei miatt. E panaszok alapján a honvédelmi miniszter most elrendelte, hogy úgy az egészséges, mint a beteg és sérült katonákat szigorúan el kell különíteni a polgári utasoktól. A katonai és polgári utasok részére meghatározott kocsik számát a tényleges szükséghez képest katonai és állami közlegek együttesen állapítják meg.

Szükség esetén a polgári személyek részére fönntartott üres helyeket katonáknak kell átengedni. A tisztok és katonai tisztviselők hozzátartozóinak megengedik, hogy a tisztekkel, vagy a tisztvi-

selökkel együtt utazzanak. A tisztikocsit ezenkívül még a hadrakelt seregekhez utazó, vagy katonai, vasuti hatósághoz beosztott állami és vasuti tisztviselők és hozzátartozóik is használhatják. A legénységi kocsikat ismertető táblékkal kell ellátni és ezekben csak katonák és kísérők utazhatnak.

A vasuti pénztárak legénységi állománybeli egyéneknek csak akkor adhatnak ki menetjegyeket, ha ezek megfelelő igazolványt mutatnak fel.

**Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.**

## Kaland 5 zsák dióval.

— Csempészik az élelmiszert. —

Nem csoda, ha Szabadkán minden élelmiszer eltűnik a forgalomból. Idegenek mind Szabadkára jönnek, hogy itt összevásároljanak, amit csak tudnak. Tegnap a pályaudvari esendőrség leplezett egy ilyen szövetkezetet, mely diót akart csempészni innen a vidékre. Ergelics Lázár és Musicki Szvétoné szonttamási asszonyok az árdrágitók, kik közül az elsőhöz még 16 éves fia, az utóbbihoz pedig 28 éves leánya és 16 éves fia szegődött és mindegyik a hátán egy-egy nagy zsák diót akart be-

vinni a vasuti kocsiba, hogy elszállítsák Szabadkáról.

Kihallgatták őket és bevallották, hogy a diót 7 koronájával vették különként, tehát a maximális áron jóval felül, még pedig Jurics Miklósné VI. kör, 537. szám alatti és Jurics Viktor VI. kör, 514. sz. alatti lakos gyümölcskereskedő kofáktól. Mindnyájuk ellen megindították az eljárást, a dió pedig a rendőrségen Brestyánszky Miklós dr. rendőrfőkapitány szobájában várja további sorsát.

## Péics Gavrán Elek ismét gyilkolt.

Szabadkai közállapotok immár annyira tűrhetetlenek, hogy a legnyilvánvalóbb hangozást követelnünk megjavításukat. Szabadka az ország legbizalmasabb bicskázó fészke. Néhány év után aljasabbnál-aljasabb bűncselekményekről kell értesülnünk. A gyilkosságok gombamódra szaporodnak nálunk. Allandóan újabb és újabb gyilkosok neveit kell megemlékeznünk.

Határtalan szabadságot biztosítanak az országgyilkosoknak az által, hogy elfogják őket, azok alkalmatlanok meglépnek. Ilyen alkalmas pillanatot használt ki vagy megpróbált Péics Gavrán Elek, akit 18 éves suhanc, kinek lelke örömszöggyilkolása is terheli. Még emlékezhe-

tünk az Egyesült Felsőbácskai Gőzmalom gépészenek meggyilkolására. Ezután sikerült Péics Gavrán Eleket elfogni, de megszökött. Legutóbb a kórházból alsóruhában lépett meg. Szökése óta most ad először magáról hangot.

Ismét bicskát ragadott és Piszanic Salamon 25 éves Zentai-uti legényt homlokán életveszélyesen megsebezte. Piszanic a Zimonyi-uton haladt egyik rokonától hazatérőben. A Beszedes-utca sarkán Péics Gavrán megtámadta és homlokot szurta. Piszanic ekkor menekülni igyekezett és az Orcsicskoresmába sikerült is befutnia, ahol összeesett és életveszélyes sérüléseivel beszállították a kórházba.

## A szabadkai vasutasok karácsonyi ajándéka.

... mert vasuti! — ez volt a legnyilvánvalóbb büszke jelszava a magyar vasutasoknak. És ha a háboruban a vasuti munkásoknak sokszor bizony rossz, sőt igen rossz volt is a helyzetük, mert kezdőfizetésük bizony igen gyenge volt, azért a sokféle kedvezmény révén, melyet a vasut nyújtott nekik, ők mégis csak előnyösebb helyzetben voltak, könnyebben tudtak megélni, mint a legtöbb, vagy talán elismondhatjuk: valamennyi magántisztviselő.

Lehet, hogy Szabadkán a magánalkalmazottak is kaptak karácsonyi ajándékot az idén, de sokaktól hallottuk, hogy smucig gazdájuk a nagy drágaságra hivatkozván, egyenesen a kis Jézusra bízta a karácsonyi ajándékosztást. A vasutasoknak azonban az állam kellemes meglepetéssel szolgált. Szabadkán is kiosztotta köztük az állomási pénztár a karácsonyi ajándékokat, még pedig a következő mértékben: a vasuti munkások kaptak fejekint 200 koronát és minden gyermek után 20 koronát; a tisztviselői kar pedig az A) táblázatban 300 koronát és minden gyermekre 50 koronát, a B) táblázatban 250 és egy gyermek után 30 koronát kapott. Ezenkívül kilátásba helyezték nekik, hogy már január hónapban folyósítanak részükre úgynevezett fehérnemű-pénzt, amelynek valószínű mértéke 700 és 300 korona közt lesz.

Amint értesülünk, ezt a szép eredményt a munkásság szervezetsége érte el, mert karácsony előtt való esőtörtökön, 20-án, a budapesti István-telki és északi főműhely munkásai és tisztviselői

küldöttségbe mentek a máv. Andrássy-uti igazgatósági épületébe és ott Tolnay elnökigazgató megígérte nekik ezt a karácsonyi ajándékot.

Szép példát ad tehát az állam a munkaadóknak; csak az a baj, hogy kevesen követik példáját!

— Uj cégek Szabadkán. Ugy tetszik, Szabadka kereskedelmi élete lassanként mégis csak fejlődésnek indul. Nem is illik, hogy ekkora városban és ilyen központi kedvező fekvésnél, olyan gyenge kereskedelmi élet folyjon. Csak hát már egyszer keresztények is adnak fejüket a kereskedelemre! Az új hat cég a következő: Miskolczi Lipót, tűzifa, kősz és kőszén, nagyban. Pollacsek József, termény, Váci és Schulhoff, tagjai Váci József és Schulhoff, papucsok, Schwimmaner Lipót, Fürst Lipót, Schreier Sándor ügynökök. Ujvidéken is alakult egy új cég Frigyesi Béla, sör nagyban.

Valódi amerikai

# fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkában, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hídak, ugyiszintén szájpadiás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombálások.)

Schäffer Géza

vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-báz. Telefon 56.

Felelős szerkesztőnk telefonszáma: Pallas 34.

# NAPI HIREK.

## Halhatatlanok...

Fájó emléküket senkise feledje... Szeretett testükre hull a haza földje. Kicsi halom alatt, örök álmuk alva, Véreinknek vére, nem egy fekszik halva.

Siruk fölött kereszt, vagy feketetábla Hirdeti, hogy kinek milyen a vallása; Testük kihült régen lelkük felszállt égbe, Halhatatlan nevük itt marad a légbe.

Hazánk drága földje befödte testével Lelkünk maró kinja sirva temetést el. Testükkel magasabb lesz a siruk helye, Szívünkben kongó ürt hagynak itt helyette.

Bartók Márta.

A főispán Szabadkán. Balogh Ernő dr. főispán tegnap délelőtt Szabadkára érkezett. A városházán az újév alkalmából többen üdvözölték. A főispán már tegnap este visszatért Zomborba.

Szabadka népének pusztulása. Érdekes és szomorú képet mutat Szabadka népességének szaporodása, illetve pusztulása a háború 4 elmúlt esztendejében. 1914-ben a születések száma 2682 volt, a halálozásoké pedig 2113. 1915-ben született 2178 és meghalt 2181 ember. 1916-ban született 1500, meghalt 2242; 1917-ben születtek 1383-an, meghaltak 2497-en. Ebben a számban azonban benne van a 496 hősi halott, kik közül 194 volt a szabadkai. Szóval: pusztulunk erősen!

A városi tisztviselők háborús pótléka. A városi tisztviselők január 7-én és 8-án megkapják a 14 hónapra járó háborús pótlékot.

Tisztek kitüntetése. Az ellenesség előtt tanúsított vitéz magatartásukért a legfelső dicséret elismerést újlag kapták, a kardok egyidejű adományozása mellett, a 6. honvéd gyalogezred következő tisztjei: Vámos János népl. hadnagy. Timár Kálmán tart. főhadnagy. Maklár Zoltán tart. hadnagy. Rittók György tart. hadnagy; ugyanazt először kapták: Kereszt Aurél főhadnagy. Lederer Adolf Cserekyei László. Hudák József és Franciscs József tart. hadnagyok. Nygezüst vitézségi érmet kapott Szgel Sándor dr. tartalékos hadnagy.

Ersekünk adományai kalocsai intézmények részére. Várad L. Árpád dr. érsek a karácsonyi ünnepek alkalmából a következő adományokban részesítette a kalocsai egyesületeket és intézményeket: A kalocsai kórházban ápoló katonák karácsonyfájára 200, Kath. körnek 300, Kath. Legényegyletnek 100, Jótékony Nőegyletnek 300, Földm. ifj. Egyletnek 300, Patronage-nak 100, Kath. Tanoncotthonnak 100, Férfi Kongregációnak 100, Női Kongregációnak 100, Izraelita-Krajcáregyletnek 50, és a kalocsai fogházban tartott karácsonyfa ünnepélyre adott 150 koronát.

Értesítés. Ezúton értesítem a szülőket, hogy a nm. VKM. 1917. dec. 29-én kelt 205 263-1917 sz. rendeletével a karácsonyi szünetet 14 nappal meghosszabbította. Ezért a polgári fiúiskolában a tanítás január 17-én kezdődik. Sza-

badka, 1918. január 1. Teljes tisztelettel: Zatskó Alajos polg. fiúiskolai h. igazgató.

Honvédtisztek kinevezése. A Rendeleti közlöny legtöbbjé száma a következő kinevezéseket közli: tartalékos hadnagyok lettek Hilkene Jakab, Vidakovic Ferenc zászlósok, szolgálaton kívüli viszenban főhadnagy: Poliseh József hadnagy; népfőlkelő századosok: Dobay László és Csajkás Mihály főhadnagyok. Dr. Telegdy Nándor nyugalmazott szed orvos, aki a háború elején Szabadkán teljesített szolgálatot, törzsorvos lett. dr. Ney László népfőlkelő segédorvost eddig főorvossá nevezték ki.

A kelebiai vasut kisajátítási eljárása. Holnap, esütörtökön délelőtt fél 9 órakor száll ki a bizottság Kelebia állomásra, hogy megtartsák a kisajátítási eljárást a Kelebia-Somsichtanyai iparvasut ügyében. A város képviselőiben megjelennek Biró Károly dr. polgármester, Frankl István városi főmérnök, Brenner József főügyész és Geigely József jegyző. Ezenkívül résztvesznek a tárgyaláson a szabadkai üzletvezetőség megbízottai és az érdekelt felek.

Leesett a villamosról. Tergina József 48 éves rajzoló tegnap este 7 órakor a villamosra akart felszállni. Felszállás közben azonban megcsuszott és leesett. Jobb alsó lábszára eltört. Sérüléseivel a mentők szállították be a közokozásba.

Lisztet hoznak a petróleumért. Patócs Félixné Szegedi szőlők 104. szám alatti lakos, akinek a férje vasutas állandóan kereskedett lisztel. Egy liter petróleumért 3 kiló lisztet kapott a tempai asszonyoktól. Ezenkívül zsirt és egyéb tanyai élelmiszereket kapott a petróleumért. A rendőrség rájött ezekre a csereüzletekre és kiszállt Patócsné lakására, ahol 50 kg. lisztet koboztak el. Petróleumot csak egy litert találtak az asszonynál és azt nála is hagyták. Az udvarban találtak még elásva 2 rézüstöt is és ezeket is lefoglalták. Az asszony ellen az eljárást megindították.

A borellátás szervezése. A kereskedelmi miniszteriumban érdekelt miniszteriumok, valamint a bortermelő és borkereskedő érdekeltségek bevonásával szakértelmet tartottak a hadsereg 1918 évi borszükségleteinek biztosítása tárgyában. Hantos Elemér elnök államtitkár ismertette azt a borkivitel akciót, amelyet a hazai bortermés jobb értékesítése, valamint autotajvitási célokból a kormány kezdeményezett. Ezúttal arról van szó, hogy a hadsereg szükséglete az államkinészt részére a legkedvezőbb feltételek mellett biztosítások. Az államtitkár a szaktanácskozmány véleményét két kérdésben kérte: milyen részt vállalhat Magyarország a hadsereg borszükségleteinek ellátásában és milyen árak mellett történhetik ezek? A tanácskozás eredménye gyanánt az elnök államtitkár megállapította, hogy az érdekeltek egybehangzó véleménye szerint Magyarország a tőle megkívánt borkontingenst szállíthatja, feltéve, hogy a kinostár az országban szokásos árakat fizeti és ha a

szükségelt hordók egy részét az érdekeltség rendelkezésére bocsátja. Dr. Hantos Elemér államtitkár végül felhívta a termelő és kereskedő érdekeltségeket, hogy a hadsereg ellátására ajánlataikat tegyék meg.

Orbán János — százados. Orbán János főhadnagyot a király századosná nevezte ki. Orbán százados, aki a polgári életben törvénytörési bíró, harmadfél évig mint a hatos pótzászlóalj segéd-tiszte Szabadkán teljesített szolgálatot.

Melegedő helyiség tanuló diákoknak. Kürthy Menyhért dr. bajai cisztercita főgimnáziumi igazgató nagy szociális érzékre valló és megfontolásra érdemes ujtást hozott be a főgimnáziumba. Az intézet rajztermét délutánonként befutva diákjainak rendelkezésére bocsátja, hogy ott melegedhesse nek, tanuljanak és ezáltal megtakarítsák az otthoni világítást és fűtést a szegény diákok. Ez az ujtás rendkívül szépen bevált. Több mint negyven diák tanulat délutánonként szorgalmasan és esendben a teremben egy-két felső osztályu tanuló felügyelete mellett.

Elvetemedett gyerek. Megirtuk a napokban, hogy Bagi János mátéházi bérlet hogyan lopta meg egy suhanc gyerek. Beszegődött kisbéresnek és ellopta a gazda kocsiját, lovait, vadonát új szerzőjét. A gyerek ugyan nem került meg, de újabb gazságról jött már hír a rendőrséghez. Ezúttal egy szeremlei gazdához szegődött. Alig volt ott néhány napig, ismét ellopta a gazda lovat és szánkóját. A gyereket körözik.

Ujra elfogták Primusz Péter gyilkosát. Primusz Péter gyilkosát, Péits Gavrán Eleket, négyszer fogták már el és Péits mind a négy alkalommal meg is szökött a katonai börtönből, Most ötödször is elfogták a szökevényt és remélhetően nem is fogják többé szabadon engedni.

A cukorka- és csokoládégyártás korlátozása. A hivatalos közlöny mai számában jelent meg a kormány rendelete a cukorka és csokoládégyártás céljaira beszerezhető és felhasználható cukormennyiségek megállapításáról. A rendelet értelmében a cukorka- és csokoládégyártással foglalkozó cégek részére az ország területére 1918. március hó 31-ig összesen legfeljebb 11250 métermázsa szerezhető be, amit apénzügyminisz-

*Litka Bioskop*

Világszenzáció! Világszenzáció!

## Abéke

tárgyalások Breszt-Litovszkban.

Ezenkívül GUNNAR TOLNAS nagysikerü ujdensága a KÖSZIVŰ EMBER

Ma utoljára!

Kedeti d. u. 5 és este 8 órakor

ter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg a Cukorközpont meghallgatása után fog felosztani, A rendelet rögtön hatályba lépett.

## Színház.

Kedélyes szilveszteri kabaré, a Városi Színházban.

A tegnapielőtti szilveszteri kabaré várakozáson felül sikerült. Az ügyesen összeválogatott élvezetes műsort télt ház előtt játszották el. A nagy érdeklődést mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az előadás napján már pót-széket sem lehetett kapni. A kabaré sikerén csaknem az összes tagok buzgólkodtak; különösen tetszett Szebeny Margit és Komlós Vilmos párjelenete és Garai Béla szavata, aki két finom háborus költeményt adott elő meglepő szépen. A kiváló színész tanujelét adta ismét sok oldalú tehetségének. Könnyed finom előadása sok jól megérdemelt tapsot hozott neki. Ritkán hallottunk ilyen stílusos élvezetes szavaltott. Szép szerepe volt a Kürthyvel való jelenetében is. Tibor Dezső a szokott nagyszerű hódító is elegáns volt. Komlós Vilmos négy-szer is szerepelt állandóan derűlt-ségben tartotta a közönséget a mely hálásan tapsolt neki. Komlósné jóízű cselédnőit megtapsolták. A konferenszié tisztjében Nádasz direktor buzgólkodott.

B. M.

A „váratlan vendég“ bemutatója.

Ujév estélyén Vajda E. hatásos színműve, a „Váratlan vendég“ került színre. A címszerepet Remete Géza játszotta nagy igénykészetel, mélyen átérzve Zadovics Bogdánt a társulat közkedvelt, nagy reményekre jogosító, fiatal tagja, Garay Béla alakította. A nemesen gondolkozó, gazdag kereskedő szerepében egyik legértékesebb sikerét aratta. Az a komoly törekvés rátermettség, amely játékát jelmezi, mind közelebb hozza ahhoz a ponthoz, amelyen őt látni szeretnők. Ha így halad, kétségkívül célhoz is ér.

Nagyon jók voltak még a tanuló játszó Tibor, Vera szerepében Kényes Maca; valamint Hidvéghy és Komlós.

A fiatal Rónaynak a színpadon való otthonossága, bátor játéka szintén dicséretet érdemel. G. L.

Az aranyfácán. Pénteken lesz a bemutatója Gilbert nagyhirü operettejének „Az aranyfácán“-nak, mely a fővárosban a Király színház személyzetének a Népopera-ban tartott vendégszereplése alkalmával óriási sikert aratott. Gilbert e kitünő operettejének legjobb ajánlólevél a szerző eddigi operettejének a „Mozitündér“, „Aratlan Zsuzska“, „Ezred apja“ operettek nagy sikerei. „Az aranyfácán“ bemutatásán a vezetés szerepét Révész Ilonka, Szebeny Margit, Remete, Rónai, Kürthy, Tibor Dezső, Komlós és Hidvéghy játszószák. Jegyeket ezen előadásra is már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

**Mozgófényképszínház.****KORZÓ MOZI MUSORA:**

Szerda—csütörtök—péntek: *Anglia ellen a tenger alatt*. Soha nem tévedt, el nem képzelt harcok a tenger alatt. Izgalmas légi harcok a tengeralattjárókkal. A német császári film hivatal eredeti felvétele. A német császár elragadtatással jelentette ki, hogy ily megkapó képet még nem látott. A bpesti Urániában óriási a sikere. Ugyanekkor fényes pót műsor: *Rang és mód*. Társadalmi dráma.

Szombat—vasárnap: *Prof. Nick Fantom* híres detektív filmje: *Hogyan lettem detektív*. A szezon legérdekesebb detektív slágere.

**LIFKA MOZI HETI MŰSORA**

Hétfő—kedd—szerda: *Gunnar Tolvás* a Maharadzsza főszereplőjének felléptével *A köszívű ember* dráma 3 felvonásban.

Csütörtök—péntek: *Goth Sándor* felléptével *Az anyaszív* dráma 4 felvonásban.

**Dohányzók**

még kaphatnak gyári áron cigaretta hüvelyt. Eredeti vergőpapíron készült, békeidőből való jóminőségű hüvely, 1 doboz **100 hüvely, 60 fillér**. 1000-kint 5% engedmény. Családi levélpapír, **100 levélpapír és 100 boríték** (a boríték selyembe-tű) **5 kor. 50 fill.** mind a 200 darab. Szabadkai látványok és más újdonságok darabja 10 fillér. **Névjegyek azonnal izlésesen készülnek.** Iró- és csomagolópapírok gyári raktára.

**Lipsitz és Lampel**

könyv-, papirkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

**MENETREND**

Budapestről érke.	délután 1:00	éjjel 6:01*
		12:24
		4:12
Budapestre ind.	délelőtt 10:15*	délután 1:55
		éjjel 11:53
		4:47
Zomborból érke.	délelőtt 10:02*	éjjel 10:11
Zomborra ind.	éjjel 6:14*	5:28
Ujvidékről érke.	délelőtt 7:46	délután 1:21
Ujvidékre ind.	délután 1:44	éjjel 6:26*
		4:26
Szegedről érke.	délután 12:42	éjjel 8:06
Szegedre ind.	délután 1:30	éjjel 12:05
Cservenka—Gombozól	éjjel 8:57	
Cservendka—Gombozra	éjjel 4:42	
Zentáról érke.	" 1:05	
Zentára ind.	" 4:33	
Bajáról érke.	délelőtt 9:02	éjjel 9:28
Bajára ind.	" 7:00	éjjel 5:05
Bácsalmásról érke.	délelőtt 7:45	

A \*-gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 8-tól reggel 6-ig

**! Harisnyáit !**

javitassa „Rózsa“ varrott fejeles-sel. Párónként K 2:40. Törv. védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejelest és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: Pázmány-u. 34. szám.

**Harry**luxus bőrtisztítócrém  
garantált valódi békeidőbeli minőség.**Harry**

az urivilág kedvelt sevroasztájsa. Eladási árak 1917 november 10-től 40. sz. 1 doboz 2 K, 60. sz. 1 doboz 3.50 Kapható Szabadkán minden előkelőbb üzletben.

**Harry**

sevroasztánk látszólagos magas ára dacára mégis a legolcsóbb, mert a használatban kitűnik, hogy hasonlíthatatlanul kiadósabb, mint a különféle fajta hadicipőkrémek, melyekből 3-4 doboz szükséges, hogy 1 doboz „HARRY“ pasztát pótoljon. Nagyitani szétk. üledési telep.

**Reiter és Társa**  
vegyszeri gyár  
Budapest, VII., István-ut 69.

**Ujságkihordó**

leány felvétetik a „DELVIDEK“ kiadóhivatalában Rákóczi-utca 20.

**A világítási rendelet**

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

**Tungstram**

félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40,  
60 wat fogyasztású

**Tungstram-lámpákat.****Kaffia nincs és nem is lesz!**

Nyersanyaghiány miatt a papirspárga ára ma-pról-napra emelkedik. Mindenki lássa el magát előre

„PATRIA“  
szőlőhűtő papirspárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona. Kapható Gettlieb és Schmiel „Patria papirspárga“ eladási irodája. Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 6. sz.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól

**Hirdetmény**

a III. osztályu keresetadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában

Az 1916. évre kivetett III. osztályu kereseti adó érvényének fenntartásáról szóló 1916. évi XXXIII. t. cikk 1. §-a értelmében az 1916. évre kivetett III. osztályu kereseti adó újabb kivétel nélkül az 1917. 1918. és 1919. évekre is érvényben tartván, a most idézett törvény 3. §-ában foglaltakhoz képest a III. osztályu kereseti adó csakis az újonnan keletkezett hasznahajtó foglalkozások után lesz az 1918. év folyamán megállapítandó.

Ehhez képest mindazok, akik újonnan keletkezett hasznahajtó foglalkozásuk után az 1918. évre első ízben rovandók meg III. osztályu kereseti adóval, kötelesek 1918. évi január 20-áig üzletük, vállalatuk vagy egyéb hasznahajtó foglalkozásuk után az annak megkezdésétől számított, illetőleg fennállása idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta eredményt bevallani.

Evi tiszta nyereséménynek véte-tik az üzletből vagy foglalkozásból eredő összes jövedelemnek az a része, mely az üzlet vagy foglalkozás folytatásához szükséges kiadások levonása után fenmarad; az üzlettulajdonosnak s általában az adófizetésre kötelezettnek oly kiadásai azonban, melyek nem az üzlettel vagy foglalkozással járnak, hanem akár magának, akár pedig a családjának és hozzátartozóinak fenntartására szolgálnak, a jövedelemből, le nem vonhatók. Aki több vállalatból, kereset-, illetőleg jövedelemforrásból huz jövedelemet köteles minden egyes vállalatról, üzletről vagy keresetről külön vallomást adni. Azok az adókötelesek, akik segédekkel dolgoznak, tartoznak a vállomáshoz segédmunkásai jegyzékét csatolni, amely jegyzékbe a segédek nevei, az üzletbe vagy foglalkozásba belépésüknek ideje, havi vagy évi fizetésük pontosan kiteendő. Az az adózó aki a vállomástételre kitűzött fenti határidő után lép a III. oszt. kereset-

tadókötelesek sorába. adóköteles üzletének megnyitása napjától számított két hónap alatt köteles vallomás adni, illdőtleg az 1915. évi YXI. s. c. 8. §-án emjtett állandó vagy alkalmi hasznahajtó foglalkozásoknál a foglalkozás megkezdésétől számított 15 nap alatt köteles azt illetékes pénzügyigazgatóságnál (adófelügyelőnél) bejelenteni. A III. osztályu keresetadó alá eső jövedelemnek bevalására, valamint az üzletben alkalmazott segédek bejegyzésére szolgáló úrlapok az adózóknak a községi előjárók (városi adóhivatalok) által ingyen szolgáltatóknak ki. A bevalló az úrlap egyes rovatait kitölteni s annak bizonyításul, hogy az adatokat saját tudomásához képest pontosan és lelkismertesen közölte, eskü helyett polgári becsületeszava zálogául: nevét, valamint a bevallás napját és helyét aláírni köteles. E vallomás a fentebb kitűzött határidő alatt a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) nyújtandó be. Mindazok az adózók akik az 1915. évi XXI. t. c. 8 §-ában említett állandó vagy alkalmi hasznahajtó foglalkozásukat, annak megkezdésétől számított 15 nap alatt az illetékes pénzügyigazgatóságnál (adófelügyelőnél) be nem jelentik vagy akik üzletüket, vállalatukat, keresetüket vagy jövedelemforrásukat az államkincstár megrövidítésére irányított szándékból az adókötelezettek és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be, avagy vallomásukat bizonyíthatólag hamisított adatokra alapítják, az adótárgynak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1909. évi XI. t. c. 93 (1913 évi 50.00. sz. hiv. összeállítás 201.) §-a értelmében büntetettnek. A nyilvános számadására kötelezett vállalatok ügynökei ügynöki díjaikra nézve vallomást adni nem tartoznak. Ezeket az összegeket az illető vállalatok kötelesek bevallani, illetve kimutatni, (1875. évi XXIX. t. c. 16. §., 1909 évi 126.626. sz. pü. min. körr.)

Zombor, 1917 december hóban.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

IZLÉSES ÉS OLCÓSÓ ÜZLETI LEVÉL-  
::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

**SZENT-ANTAL**  
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE

**Róka, görény**

bőröket valamint más nemes szőr-méket, legmagasabb árban megvesz

**Kertész Miklós**

diyatszűcs, Vörösmarty-utca 52. szám.

**Kocsis, kihordó**

munkásnyak

**felvétetnek**

a „Johanna“ szikvizgyarban

Szegedi-ut.